67ste Jaargang. — Nr 3. Zaterdag 22 Januari

ABONNEMENT :

Men schrijft in te Tongeren Drukkerij COLLÉE.

Abonnementsprijs fr. 7.50

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, 37-39, Tongeren.

Telefoon 12.

Postcheks rekening nr 38923.

15 centemen het nummer.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN

Voor de aankondigingen [...] provinciën Limburg en Luik [...] men zich uitsluitend tot de [...] *Havas,* 8, Place des Martyrs, [...] SEL ; 8, Place de la Bourse, [...] en 6, Bream's Buildings, LO[...] E.C. 4.

TONGEREN, 22 JANUARI 1921.

DOOD

VAN DEN HEER

Burggraaf Desmaisières

SENATOR

van het arrondissement Tongeren-Maeseyck.

Zooals wij het verleden week reeds gemeld hebben, is onzen geachten en volksgezinden senator, Burggraaf Desmaisières, verleden Vrijdag te Elsene overleden, voorzien van de laatste HH. Sakramenten.

Deze onverwachte tijding, heeft in gansch het arrondissement, eene diepe ontroering teweeg gebracht.

Me Desmaisières was geboren den 11 April 1862. Nog jong zijnde trad hij in de politiek, als provinciaal raadslid van het kanton Loon, dat hem gekozen had in vervanging van zijnen betreurden vader.

In October 1894 werd hij met eene groote meerderheid door het arrondissement Tongeren-Maeseyck tot lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers gekozen. In Juli 1900, werd hij tot het belangrijk ambt van kwestor der Kamer benoemd.

In Juni 1907 werd hij lid van den gemeenteraad van Heers gekozen, en in September eropvolgend, werd hij burgemeester dezer belangrijke gemeente genoemd.

Burggraaf Desmaisières bleef het arrondissement Tongeren-Maeseyck in de Kamer vertegenwoordigen tot in 1911, toen hij overging naar den Senaat.

Onschatbaar zijn de diensten die de betreurde overledene bewezen heeft, en ontelbaar zijn de gunsten die hij wist te verkrijgen, dank aan zijnen invloed, zijn gezag en zijne groote werkzaamheid. Groot en klein, arm en rijk, allen werden door hem met dezelfde eenvoudige lieftalligheid ontvangen, en voor allen stelde hij zich met denzelfden iever ten dienste.

Vandaar de diepe achting en verkleefdheid die iedereen hem toedroeg, en de groote volksgezindheid die hij in ons arrondissement genoot.

Niets deed het onverwacht afsterven van onzen geachten senator voorzien. Door eene beroerte getroffen, overleed hij twee dagen later, zonder tot bezinning te zijn terug gekomen.

Dinsdag morgen heeft de plechtige lijkdienst in de kerk van den H. Bonifacius te Elsene, plaats gehad.

Een groot aantal leden van den Senaat en politieke personaliteiten hebben de plechtigheid bijgewoond.

Baron de Favereau, voorzitter van den Senaat, heeft eene roerende redevoering uitgesproken, waarin hij de politieke loopbaan van den afgestorvene schetste en hem een diepe hulde bracht.

Een bataljon van Carabiniers en een skadron Gidsen hebben de eer bewezen aan het stoffelijk overschot.

Daarna werd het lijk naar Heers vervoerd, alwaar de begrafenis in den familiegrafkelder plaats had.

M. Desmaisières was Commandeur der Leopoldsorde en der Kroon van Bulgarië, enz. enz.

Eene tweede plechtige lijkdienst zal gezongen worden in de parochiale kerk van Heers, Dinsdag 25 Januari om 10 1/2 uren.

Een bijzondere tram zal uit St-Truiden (statie) vertrekken, na aankomst der treinen van Landen om 9,06 u. en van Tongeren om 9,13 u.

De opvolger van M. Desmaisières in den Senaat is graaf Cornet de Peissant.

De Vloed van Misdadigheid.

De misdaad spoelt al verder en verder.

Het rumoer van 't plezier verdooft dikwijls de weeklachten van de slachtoffers. Enkel de sterkgekruide, de passionneele misdaden kunnen het loom openbaar geweten nog eens ontdooien. Waar gaat dat heen ? vragen zich dan de brave menschen af, terwijl ze de banden neerslaan ? 't Zijn vooral de buitenmenschen, die ver van alle gewoel afwonen, en opschrikken, als ze eens eenmeer vatten hoe ver het nu staat met het bederf in de wereld.

Als die ontaarding op dien voet voortgaat, dan gaan onze kinderen terug naar de barbaarschheid. De wolven zitten reeds in het bosch. Hebt ge ze reeds niet hooren huilen om bloed !

* * *

Waarom stijgt die golf van misdadigheid ? De oorlog draagt er niet alleen de schuld aan. Hij heeft in ontelbare harten rampen gezaaid, en daarmee bitterheden. Hij heeft vele begrippen verward, huwelijksbanden verbroken, de zedeloosheid onbeschaamd uitgestald, het verschil uitgevaagd tusschen eerlijk en oneerlijk, recht en onrecht.

De oorlog heeft ook de bezeerde gewetens gezet voor de vraag : of er een God bestaat. En lage, kruipende zielen hebben geantwoord : Neen !

Wat is het leven, in het oog van die arme menschen ? Een blijspel of een drama tusschen twee afgronden in ? Ze hebben het niet gevraagd van op de wereld te komen. Ze schikken hun manier van leven naar het midden waarin ze leven. 'n Dag blijdschap en 'n dag verdriet... En 'nen zekeren dag, of vroeg of laat, komt de sprong in den zwarten kuil van de eeuwige rust.

Waaruit komt nu het verantwoordelijksgevoel in die mise grap ? vermits men toch aan niemand rekenschap te geven heeft over zijn daden. Waarom toch zelfverloochening en naastenliefde ? Van waar komen we ? Waar gaan we naar toe ? Als er geen God is, wat beteekent het leven dan ?

Bij een toeveracht[...] zomernacht, die hart en geest vervoert, dat de ongeloovige die rechtinnig is, eens buiten ga staan te midden van al die indrukmakende kalmte, die ligt onder den sterrenhemel. De stilte in de natuur zal met haar duizend geheimnisvolle stemmen zijn ziel doorzinderen. De grootheid en de macht van God zal hem toeglanzen door de duisternis, en hem zachtjes wegvoeren naar het geloof. Het boek der natuur zal hem voeren naar het boek der Schriftuur.

De wereld keert God al meer en meer den rug toe, alsook aan de zedeleer die van Hem uitgaat.

Niemand mag dan nog verbaasd opzien dat de maatschappij een kweekschool wordt van apachen, genieters en geldkloppers. De vergoding van de stof brengt haar eigen straf mee. Als er dan toch geen God is, wat beteekent dan nog een wet, een gezag, een plicht, een Recht ?

Gaat het huisgezin na. Het ligt verwoest. Daar worden misdaden gepleegd met een ontzettende koelbloedigheid. Moeders maken van den moederschoot een kindergraf.

En daaruit volgt dat het peil der kinderopvoeding met nul gelijk staat. Vaders gezag is te niet. Moeder wordt niet meer ontzien. De huiselijke haard heeft geen aantrek meer ; wat ? 't is daar vervelend, verdrietig.

Wat wilt ge er aan doen ? Heel het huisgezin heeft de teugels afgeworpen van vernederende « dienstbaarheid » die uit het geloof voortskwamen. En die teugels zijn : het meesterschap der ouders, de eerbied, de eerbaarheid, de onderlinge liefde, de geloofsverplichtingen. De school, het boek, het dagblad breken voort al de banden over waarmee Christus wet de leden van 't huisgezin aaneenbindt.

Vooral in de jeugd valt die holle leegte te bespeuren van de zielen zonder ideaal.

Hoe wilt ge dat eenige lessen over burgerdeugd en burgerlijke zedeleer in die jonge, onstuimige harten de dolle driften leeren bedwingen daar zelf waar zoo dikwijls de band van den godsdienst niet sterk genoeg is ?

En dan volgt de jacht op driften en plezier, de openlijke miskenning van de zuivere zeden, van andermans goed en andermans leven. De dag is niet meer veilig ; de straat is niet meer veilig ; en wee den nacht, wee de afgelegene huizen !

Ziedaar het bilan van de *burgerlijke zedeleer* : al meer en meer misdaden ! Leest de « Nieuwstijdingen » in de dagbladen : ze staan vol van diefstallen gewapenderhand, van moorden en moordpogingen. Daar zijn menschen die van heel den dag niets doen dan napeinzen waar ze den volgenden nacht 'nen slag gaan slaan.

Van den anderen kant steekt de geldzucht onbeschaamd haar hoofd op, en vindt alle middeltjes goed. Geen eerlijkheid, geen vertrouwen meer ! Brave menschen zelfs laten hun eigen verblinden door den tooverglans van het geld. Hoed af voor de beurzensnijders met handschoenen aan en verguld opsnede.

Hoeveel menschen achten zich eerlijke menschen, omdat ze tot nog toe uit de handen konden blijven van 't gerecht. Ze zijn niet meer bang voor de misdaad, neen ; nog enkel voor het gevang.

* * *

En de wereld holt naar den afgrond.

Zal zij nog op den rand kunnen stilhouden ? Zal zij in haar dolle vaart niet eens grijpen naar de redplanken die sterk genoeg zijn om haar boven te houden, en die haar worden toegestoken door Christus Kerk ?

Op de baan naar Theba vierduizend jaar oud liggen steenen sphynxen met hun oogen toegeloken en hun arm in half toegeplooid. De reizigers die voorbijgaan schimpen en spotten op die logge massas, die niets schijnen te hooren of te zien. Maar als de nacht ligt ingevallen dan hebben de late reizigers het te wijten aan de witheid van de sphynxen dat ze hun weg terugvinden en tusschen de half gesloten armen van die reuzenbeelden vinden ze een schuilplaats tegen de vraatzucht der dieren.

Op zijne baan komt het menschdom ook de oude strenge wetten tegen van den godsdienst. De dwaze menigte lacht en spot er ook mee. Maar ze vergeten dat de wereld en dat zij aan die wetten zooveel goeds te danken hebben, en dat in de dagen van bange rampen, de wereld daar een schuilplaats vindt die haar vrijhoudt van den ondergang en de dood...

Die moet ge respecteeren !

De « Battaglia » van Bologna stelt volgende vraag : « Met welke middelen heeft de eerzame Ercole Bucco zich een slaapkamer kunnen koopen van 53.000 lire (frank) ? »

Heerschop Bucco is socialistisch kamerlid, en speelde eerste viool in de laatste Sovietberoering in Italië.

Te Triest werd gezel Puecker, roode leider, aangehouden en daarna tegen borgsom in vrijheid gesteld. Puecker wordt beticht van het Oostenrijksch leger voor 1.200.000 frs wijn afgekocht te hebben en dien stock aan het Italiaansch Staatsbestuur voort « verkocht » te hebben tegen 9 millioen. Da's commerce, hé ? Zoo maar bijna 8 millioen op één koopje opgestreken.

Ja, het *bewust Proletariaat van alle landen* eischt met recht en reden de vervolging van de uitbuiters, woekeraars, enz. Maar gelijk gezien, die zitten niet enkel bij de « bourgeoisie » en de kapitalisten ; ook in hun stal zitten er schurftige schapen, het sieraad van den stal.

Hebben zij de gevalletjes Brucoen-Puecker ook al aan den schandpaal gespijkerd ? Zijn al de gezellen daar ook van bewust ?

Och, 't zal weinig helpen. Ze zijn van de « partij » ziet ge, en dan zijn ze steendoof en molleblind.

Op zekeren dag zaten op een trein verschillende bewuste proletariërs, op de thuisreis. Een hunner, waarschijnlijk nog 'ne groene, had het over een proces, waarin hooge socialistische bazen terecht stonden, men zei om oneerlijke handelspraktijken op groote schaal. De groene meende nuchter : « Ze moeten z'het maar geven, als z'het verdienen, 't is eender wien ! »

— Watte ! bralde de grootste blazer uit den hoop, watte ! dat zijn ons mannen, en die moet ge respecteeren, hoordet... En natuurlijk, nog 'n vloek bij. De groene zweeg, met 'nen mond tot aan zijn ooren...

Leven de bewuste proletariërs!

De Senaat en de Vlaamsche Wet.

Den 25 Januari aanstaande begint de Senaat de bespreking der Vlaamsche Wet. Men weet dat de rechterzijde der Hooge Vergadering beslist had te onderhandelen met de talenkommissie, ten einde de wijzigingen vast te stellen die aan de wet zouden kunnen gebracht worden, zonder den grond ervan te vernietigen. Die onderhandelingen zijn Maandag begonnen en zullen dees week nog doorgedreven worden.

Het staat vast dat er niet zal geraakt worden aan het grondbegin der wet.

Men weet dat vele senators partijgangers zijn van het nieuw voorstel Ligy Berryer, hetwelk voor doel heeft de gemeenten zelf te laten beslissen, welke taal zij zullen gebruiken. Anderzijds beweren de partijgangers der door de Kamer gestemde wet, dat het voorstel Ligy Berryer geene oplossing aan de taalkwestie geeft, maar integendeel een bestendigen strijd zal verwekken. Immers, dit voorstel doet de taalkwestie afhangen van de gemeente, van de provincie, van den goeverneur of van den minister. Op die wijze zouden de gemeentekiezingen steeds op de taalkwestie gebeuren en zou de rust nooit hersteld zijn.

KAMER.

Zitting van Dinsdag 18 Januari 1921

ONDERVRAGINGEN.

De bespreking over de ondervraging van M. MELCKMANS (soc.) over de ontoereikende toepassing der wet van 5 September 1919, waarbij het Nationaal Werk voor Kinderbescherming opgericht werd wordt voortgezet. Na een kort betoog van M. de minister Carton de Wiart over de dracht van gemelde wet, en eenige aanmerkingen van MM. Van Opdenbosch (chr. dem.), Melckmans, Mottaerd en Hainaut (soc.) werd deze bespreking gesloten.

Daarna heeft de ondervraging plaats van MM HUYSMANS en DOMS tot de regeering gericht over den toestand van sommige burgers die het voorwerp zijn geweest van tuchtmaatregelen door het bestuur of die door de rechtbanken werden veroordeeld, alsmede over de gepastheid genademaatregelen op hen toe te passen.

M. HUYSMANS vraagt dat er genade zou geschonken worden aan de ambtenaren, die zich ten dienste der Duitschers stelden, en aan de activisten, die met medehulp van den bezetter verdeeldheid in het land brachten.

Spreker handelt verder over de dagbladen die tijdens den oorlog, onder Duitsche censuur verschenen zijn, en meent dat de dagbladschrijvers die onder de bezetting gewerkt hebben, te goeder trouw waren.

M. MELCKMANS (soc.) Er waren er tusschen die krapuleus gehandeld hebben.

M. K. HUYSMANS. Ik denk dat de tijd van gematigheid en barmhartigheid gekomen is. Er zijn sukkelaars die reeds genoeg gestraft zijn.

M. DOMS (soc.) haalt eene lange reeks afzettingen, broodroof en veroordeelingen aan, waarvan ambtenaars, onderwijzers, gemeentebedienden, enz. de « slachtoffers » geworden zijn, voor onbeduidende overtredingen en zelfs alleen omdat zij als Flamingant geboekt stonden.

Spreker vraagt amnestie voor alle politieke veroordeelingen die te goeder trouw een misstap begaan hebben.

M. STRAUS (lib.) verdedigt de maatregelen door het gemeentebestuur van Antwerpen tegen zekere stadsbedienden genomen, en verklaart dat hij geenszins tegen amnestie is, doch dat al de gevallen afzonderlijk moeten onderzocht worden.

Zitting van Woensdag 20 Januari.

De Kamer zet de bespreking over de gemeentekieswet voort.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Eene heldhaftige bemanning. — Dank aan het heldhaftig optreden der bemanning van de Fransche stoomboot « Carnoules » is er in de haven van Sousse, in Tunisië, eene schrikkelijke ramp vermeden geworden. De bemanning was bezig met vaten solferkarbon te lossen, toen een dezer opeens ontplofte. Een echte vuurregen viel op het schip neder, hetwelk ook nog met wol geladen was.

Er had een begin van brand plaats waardoor het schip in de lucht dreigde te vliegen. De bemanning behield echter hare koelbloedigheid en viel den brand dapper aan. Ook gelukte zij erin het vuur uit te dooven, eer het de petrolvaten kon bereiken.

Australië.

Een arme politieker. — Een man die als een arme duts zijne politieke loopbaan begon is wel M. Hugues, eerste minister van den Australischen Bondstaat. Hij schaamt zich niet te verhalen dat het hem menigmalen gebeurd was, vooraleer hij zich in de politiek wierp, drie achtereenvolgende nachten onder den blooten hemel te moeten doorbrengen omdat, hij het noodige geld miste ergens een onderkomen te betalen. Zonderling genoeg, M. Hugues is door zijn ministerambt niet rijk geworden. Hij is arm man gebleven. Thans werd hem eene gift in geld aangeboden ten bedrage van 25.000 pond sterling, als erkenning der uitstekende diensten die hij het land tijdens den oorlog heeft bewezen. De man heeft dit geld aanvaard doch zulks werd door een deel der bevolking bekeibbeld, omdat, zegde men, deze giften de vrijheid binden van hen die ze aanvaarden. Algemeen nochtans is men van een tegenovergesteld gevoelen. M. Hugues heeft wel gedaan de gift aan te nemen, daar zij nog maar een zwak bewijs is der erkentelijkheid die het land verschuldigd is aan het wijs beleid en de onschatbare diensten door den eersten minister bewezen.

Gemengde berichten

Moeder en zustermoorder en poging tot zelfmoord.

Het parket van Bergen heeft zich naar Herchies begeven om onderzoek te doen in eene schrikkelijke zaak.

Over een week of drie kwam een landbouwer, Jules Dupont, inwonen bij zijne moeder, die met eene harer dochters, Celine, eene hoeve uitbaatte.

Het ging niet goed in dat huishouden. Jules verweet zijne moeder meer over te hebben voor het kind van zijnen broeder dan voor het zijne, en meer dan eens hadden alzoo hevige tooneelen plaats.

En zoo was er maandag alweer twist ontstaan tusschen moeder en zoon. Ten toppunt van woede nam Jules eene bijl, sprong op zijne moeder toe en verbrijzelde haar den schedel.

Daarna viel hij zijne zuster aan en kloof haar insgelijks met eenen slag de schedel.

Toen sloot hij de deur en ging zich in het nabijstaande werkhuis verhangen.

Op dit oogenblik kwam zijn broer binnen, die hem ziende hangen, dadelijk hulp ging roepen en, bijgestaan door geburen, hem afsneed.

Terwijl dit gebeurde, ontdekten andere geburen de lijken der twee vrouwen en men giste dadelijk wat er gebeurd was.

Door de gendarmerie weggebracht, deed hij bekentenissen.

In onze [...]

In het Walenland. — De [...] Bernard, te Mesvin, hebben een [...] arbeiders moeten afdanken. De glas[...] Elouges ligt gansch stil tot nader ord[...] nage heerscht dezelfde toestand ; de [...] nen zijn opgepropt met koopwaren, [...] men geen bestellingen. Men heeft e[...] vermindering uitgeplakt voor de [...] en de graveerders. De glasblazerij[...] Laurent, te Manage, en deze der [...] Bois-d'Haine, hebben hun werkvolk [...] dat de arbeid op het einde dezer [...] gezet word. De cementfabriek van Ob[...] nog alleen de werklieden in dienst, d[...] zijn tot het onderhoud der lokalen [...] spinnerij van Obourg wordt nog ge[...] beperkt personeel en met beperkte da[...] In Borinage en in de grensstreek [...] belangrijke schoeiselnijverheid ernstig [...] fen. De ververij- en witgoednijverhe[...] eveneens erg bedreigd, en men voorzie[...] krisis eerlang nog scherper zal uitbre[...] spinnerij Uwin, van Petit-Saint Jean [...] hare werklieden moeten doorzenden, [...] metaalinrichtingen Scarte de helft [...] personeel, 't zij 400 man, hebben afged[...] llescheabl zeryen moeten eveneens b[...] aan bestellingen hunne vuren uitdoove[...] al worden werkloozenkassen ingesteld.

Intusschentijd verhoogen de hoevepr[...] bijna van week tot week in prijs. De be[...] klaagt over den slecht geregelden di[...] toezicht over de melk te Bergen en in [...] ge. De smokkelaars heb en het zeer [...] lijk en stroopen letterlijk de menschen [...]

Eene Duitsche [...]

Inluiden van den haat. — Terwijl [...] officieele vertegenwoordigers van het [...] volk, zooveel mogelijk trachten de [...] voelens van Duitschland te doen [...] ten opzichte van de Bondgenooten, w[...] gerechtigde herstelling voor het aa[...] kwaad toekennen, zijn andere woord[...] bezig met den haat aan te predike[...] graaf Ernst zu Reventlow, die in het [...] « Der Reichswart » durft zeggen : « De [...] zijne gevoelgen zooals in zijne uitwerk[...] een onoverwinnelijke en onweerstaanbar[...] en het eenig middel om de vreemde o[...] schting af te schudden.

» Maar waar heden in Duitschland [...] pen en krachtdadigen haat gevonden, [...] vreemde beheersching en hare agent[...] treft hem aan, hier en daar, maar h[...] ingericht. In Duitschland is men aan [...] len, aan 't redetwisten ; men drukt zijne [...] zijne vrees, zijne onrust uit, en dat [...] maatzaken die geheim zouden moeten [...] Het zijn oude gebreken der Duitsch[...] moeten verdwijnen onder het uitwerk[...] de vreemde dwingelandij, of van de [...] om plaats te ruimen voor den haat. [...] uit de gebeurtenissen voorbereidt en [...] dien moeten wij hebben. De welbehee[...] van een volk is onoverwinnelijk en [...] staanbaar. Het Duitsche volk heeft hem [...] gelijk dagelijksch brood, voor zijn be[...] zijne toekomst. Dat het nieuwe jaar ons [...] weg vooruit helpe ! »

Graaf Reventlow steekt zijn wraak[...] gevoelens achter geen stoelen noch [...] Gelijk hij denkt, zijn er nog duize[...] Duitschland. Die heeren zijn nog immer [...] met de onvergeeflijke krankzinnigheid [...] die in 1914 de wereld in rep en roer ze[...] haat moet onbluschbaar aangevuurd w[...] het gemoed van het bedrogen Duitsch [...] voorbereiding van een nieuw avontuur.

Eene nieuwe uitvi[...]

De Ryselsche ingenieur, M. Dupe[...] het middel gevonden om uit de onder[...] steengroeven den steen te halen, boe[...] ook wezen moge, en zulks bij middel [...] zelfwerkend zaagtoestel en zonder de [...] vermoeienis.

Men heeft aan M. Dupont reeds zeer [...] keurige voorstellen, in 't buitenland [...] doch hij heeft deze geweigerd, om [...] wenscht dat de fransche regeering voor [...] zijne uitvinding zou trekken, op voo[...] dat deze aangewend worde voor den [...] bouw der verwoeste gewesten.

37

DE
Veroordeelde Moeder

DOOR

JULES MARY

(VERVOLG.)

— 't Is waar, gij hebt niet wel gehandeld ; doch gij hebt nu berouw over hetgeen gij hebt gedaan. Ik weet wel dat gij Mej. Maria gered hebt in den afgrond der Lesse. Gij hebt die zaken reeds uitgeboet.

— Misschien Josilet.

— Hebt gij mij nu alles gezegd ?

— Zult gij het mij vergeven indien ik u nogmaals leed veroorzaak, indien ik u opnieuw bedroefd maak ?

— Zeg maar, Simeonne, spreek ..

— Ik bemin nog steeds uwen meester, Josillet ; het is mijne schuld niet, ziet ge, en maak u niet kwaad over hetgeen ik u daar toevertrouw. Ik heb mij opgeofferd voor Maria, omdat ik moest, omdat het verschrikkelijk was wat ik dacht wanneer ik haar kwaad wilde. U, Josilet, bemin ik ook, maar enkel.... als vriend nog niet genoeg om uwe vrouw te wezen...

Ik heb te veel trotschheid en eer om uwen naam te aanvaarden wanneer, ik in mijn hart een gevoel heb gelijk datgene welke ik u kom te bekennen. Heb geduld, mijn goede Jossillet, verlaat mij niet en blijf hier dagelijks komen evenals vroeger. Gij weet wel dat er ziekten zijn waar men niet onmiddellijk van geneest. Ik zal genezen, ik, want ik word het gewaar.

Mijne liefde voor Maria, mijne genegenheid voor u, zullen mijne geneesmiddelen zijn. Er is wat tijd noodig, ziedaar alles. Maak u niet kwaad om hetgeen ik u daar zeg... het is misschien kinderlijk, een meisje mag waarschijnlijk alzoo niet spreken... maar ik heb betrouwen in u, ik heb u alles willen zeggen ten gevare van uwe liefde te verliezen, doch wel verzekerd, in alle geval, van uwe achting te behouden.

Josillet bleef een geruimen tijd zonder te antwoorden, hij bezag de meubelen in het vertrek en beet nog meer op zijne klak.

Eindelijk stond hij op, wierp zijne zween rond zijne hals en zijne breede hand reikend aan het meisje dat zeer ontsteld was en tranen in de oogen had :

— Vermits gij het zoo wilt zal ik wachten, mam'zelle Simeonne, ik zal wachten.

En hij ging henen.

Siméonne keek hem achterna door 't spleetje van de gordijn.

Wanneer hij verdwenen was, werd zij droomend.

— Wie weet, mompelde zij, misschien zal ik eindigen wet Jeroom niet meer te beminnen.

XII

Eenige dagen na de terugkomst van Madelor in het dorp van Haut-Butté, legde Maria zich te bed. De winter van dit schrikkelijk jaar was streng en de zwakheid der jongedochter werd onrustwekkend.

Weldra kon de dokter zich geene begoocheling meer maken over den toestand waarin hij haar zag.

Een droge hoest verteerde de borst van het kind. Hare uitgemergelde oogen hadden blikken die verkwijnden wijl zij achtea den smartelijken sluier van het verledene, herinneringen zochten van teederheid, van hoop en liefde.

Verschrikkelijke marteling voor Madelor en welke hij misschien eertijds had voorzien wanneer hij Château le Châtel verlatend als een visioen had van de ongelukken welke zijne fout op het hoofd van zijn kind zouden brengen.

Hij mompelde dikwijls, de oogen op dit lijdend gelaat gevestigd :

— Ik ben de schuld dat zij alzoo moet lijden en aldus sterven daar zij geroepen was om te leven en het recht heeft in het zicht van iedereen bemind te worden.

Zou hij dan toch machteloos zijn haar te genezen ? Welk geneesmiddel zou hij beproeven ? Tot wien zou hij zich in dit uiterste oogenblik wenden : Hij aanzag zich als overwonnen bij Madelor. Wat hij had beproefd was zonder uitslag gebleven... Maar konden anderen, geleerder en bevoegder dan hij niet gelukken daar waar hij mislukt was ?

Was de menschelijke wetenschap dan onmachtig tegenover dit jong meisje welk wanhopig vroeger te blijven leven en dat meer en meer geknakt was in zijne ziel dan in zijne gezondheid ?

Hij besloot een ambtgenoot te raadplegen, want hij verloor al zijnen moed, zijn hoofd ging op hol.

Hij schreef aan eenen dokter van Brussel, dien hij gekend had wanneer hij zijne studiën deed te Parijs en met wien hij uitmuntende betrekkingen had behouden.

Hij ging eenen zijner collega's van Charleville vinden ; daar men aan het begin van December was, werd deze stad nog niet geblokkeerd door de Pruissen langs de lijne van Givet. Alleen de baan van Mezières naar Rethel was te Boulzicourt afgesneden door een bataljon Duitschers die aldaar post hadden gevat 's anderdaags na den veldslag van Sedan, om gemeenschap te bewaren met deze laatste stad.

Twee dagen nadat hij had geschreven, kwamen dokter Ingelrans, van Brussel, en een dokter van Charleville, dokter Pierre le Bailly, bij Madelor aan.

En daar hunne eerste zorg was den vader van Maria te ondervragen over de ziekte zijner dochter, was de grijsaard verplicht hun alle inlichtingen te geven.

— Eigenlijk gesproken, zegde hij, is het geene ziekte, geen enkel levensorgaan is aangetast. 't Is eene algemeene verzwakking hare krachten.

En hij moest hun aanleggen wat er was gebeurd, de liefde van Maria voor Jeroom, en de binderpalen welke zich tegen hun huwelijk verzetteden. Hij zegde niet welke deze binderpalen waren, doch hij legde er zich op te toonen dat zij niet uit den weg konden geruimd worden.

De dokters hadden met gespannen aandacht naar hem geluisterd. Wanneer hij had opgehouden te spreken, gingen zij in de kamer van Maria.

Siméonne, verwittigd, wachte met ontsteltenis en eene doodelijke onrust in de ziel naar de uitspraak welke uit hunnen mond komen zou.

Wanneer zij binnen stapten, sliep Maria.

Het gerucht dat zij maakten deed haar wakker worden.

En daar zij de vreemdelingen met een ondervragend oog aanschouwde, bood Madelor, die vreesde haar al te zeer te ontroeren met haar de waarheid te zeggen, haar de twee dokters aan, die, voegde hij er bij toevallig naar Mezières waren gekomen en zich voor hem eene andere reis hadden voorgeschreven.

Maria haalde de schouders op.

— Waarom poogt gij te liegen ?

— Ik lieg niet, zegde Madelor.

Zij glimlachte :

— Deze heeren zijn gekomen omdat zij voor eene raadpleging werden gevraagd. Kan men zoo'n dingen aan mij verbergen, de dochter eens geneesheeren ?

En, zich met denzelfden glimlach tot de heeren Ingelans en le Bailly wendend :

— Ondervraagt mij, dokters...

En zij voegde er zeer stil bij :

— En doet mij leven : ik verlang niet te sterven, geloof mij...

Madelor weende.

De twee vreemdelingen waren diep ontroerd.

Dan ondervraagden zij haar, deden haar ademen en spreken.

Vervolgens verwijderden zij zich om elkander hunne aanmerkingen mee te deelen.

Madelor had hen alleen gelaten. Hij was niet koelbloedig genoeg om eenen redetwist te aanhooren waarin het vraagstuk werd besproken of er Maria nog kans van leven overbleef.

En toch kon hij zich inbeelden dat al de krachten zijner dochter vernietigd ware. Haar verliezen voor altijd kwam hem zoodanig wreed voor, dat hij bij deze rampzalige gedachte, uitdagend het oog ten hemel richtte en riep : « Dit is onmogelijk...Ik wil niet... Neen! ik wil niet. !... »

Siméonne, geknield in eenen hoek van den salon, durfde deze wanhoop niet storen en eerbiedigde de stilzwijgendheid van haren weldoener.

De minuten vervlogen.

Madelor stond plotseling recht: de twee dokters hadden de deur geopend en kwamen tot hem, de handen uitgestrekt.

Het was Ingelrans die sprak :

— Wij zijn verplicht u de waarheid te doen kennen : de toestand uwer dochter is uitermate gevaarlijk.

En na aan Madelor de geneeskundige waarnemingen te hebben medegedeeld welke le Bailly en hij hadden gedaan, vervolgde Ingelrans :

— Wij gelooven niet dat er u eenige hoop overblijft uwe dochter te behouden. Misschien is er nog een redmiddel... Moget gij het niet te laat inspannen !... De terugkomst van den jongeling dien uwe dochter bemint, zijne onmiddelijke terugkomst.

— Wat gij daar vraagt is onmogelijk... Jeroom is krijgsgevangene in Duitschland... Wij weten niet waar hij is.

En hij dacht wanhopig na :

— Maar indien hij hier ware, zou dit iets aan den toestand veranderen... zou de herinnering zijner moeder niet machtiger zijn dan mijne tranen, machtiger misschien dan het doodvonnis welk over mijn kind werd uitgesproken ?...

Ingelrans hernam :

— De aankomst van Jeroom zou eene beslissende crisis teweegbrengen. Anders, en indien de tegenwoordige toestand voortgaat...

En hij schudde met het hoofd.

— Gij wilt zeggen dat indien Jeroom niet terug komt...

— Of als hij enkelijk te lang wacht...

— Dat Maria dan verloren is ?

— Ja.

— En volgens uw oordeel ; hoe lang denkt gij dat mijne dochter nog ..

Madelor zweeg. Een snik sneed het woord af in zijne keel. Hij kon dien verschrikkelijken volzin niet voleinden.

Dan, doodsbleek :

— Hoe lang nog, denkt gij, heeft zij nog te leven ?

— Heb moed, mijnheer Madelor, zegde le Bailly... zij is zoo zwak...

— Hoe lang nog ? herhaalde de ongelukkige.

Veertien dagen, drie weken, misschien eene maand indien er eenige poging word [...] nog om haar bij Jeroom te brengen...

Madelor liet zich gansch verpletterd [...] stoel neerzinken.

En hij mompelde, zuchtend :

— Zij is verloren... Veertien dagen, [...] zinnigheid. Waar zullen wij Jeroom vi[...] kan er wel aan gedacht worden hem [...] den ?..

't Is onvermijdelijk : Zij is verloren [...] veertien dagen !... O ! 't is ijselijk !...

Eenige stonden later vertrokken Ingelrans [...] Bailly. Madelor om terug te keeren, d[...] naar Brussel, de tweede naar Charlevil[...]

En Madelor bleef alleen met Siméo[...] weende en voortging met bidden.

XIII

Maria moest gered worden !... S[...] dacht er aan en haar geest werd bestor[...] uitzinnige gedachten van opoffering.

Op Madelor kon men niet rekenen.

Hij was gansch buiten zich zelven.

Hij zat aan de bedsponde van zijn [...] kind en heete tranen rolden over zijn [...] gen.

Het was op Josilet dat de boerin in d[...] vige omstandigheid dacht.

Misschien zou hij goeden raad geven [...]

Zij ging hem vinden in de Cendriè[...] telde hem in welken toestand Maria [...] vond.

Daar deed hij het eenig redmiddel [...] welk nog overbleef

— Ik moet u niet vragen waar Je[...] niet waar, Josillet ? zegde Siméonne.

— Hadde ik het geweten, ik zou u [...] niet laten spreken hebben : ik zou [...] middellijk gezegd hebben.

— Eilaas !...

— De brieven mijns meesters ging[...] twijfeld verloren of werden onderschep[...]

Wordt vervolgd.